

Sammendrag

HVA KAN VI LÆRE ETTER ET DRAP BEGÅTT I PSYKOTISK TILSTAND?

Sammendrag

Publisert 15. desember 2021

ISBN 978-82-8465-020-3

En mann pågripes etter å ha begått drap på et tilfeldig offer på offentlig sted. Han har i lengre tid hatt en psykotisk tilstand. Politiet sier at hendelser som dette ser ut til å være et økende samfunnsproblem i Norge. Ukom har funnet at bildet er mer sammensatt.

Før drapet var mannen domfelt en rekke ganger, blant annet for vold og trusler. Helsetjenesten og politiet hadde lenge sett på ham som en farlig person. Ukom har valgt å kalle mannen for Frank.

Et drøyt år før drapshandlingen satt Frank i varetektsfengsel, siktet for en annen alvorlig voldshandling. Han var psykotisk og ble derfor overført til sykehus. Straffesaken ble henlagt, og Frank ble skrevet ut fra det psykiske helsevernet.

Vår rapport tar for seg hva som skjedde med Frank i forbindelse med denne innleggelsen. Et viktig spørsmål vi har stilt oss: Hvilke svakheter i samhandlingen rundt de aller sykeste pasientene hindrer oss i å gi god hjelp?

Ukom anbefaler flere forbedringstiltak. De handler om mulighetene for tettere og bedre samhandling mellom politiet og det psykiske helsevernet for å ivareta samfunnsvernet. Det finnes verktøy i dagens regelverk som ser ut til å ha gått i glemmeboken. Disse verktøyene vil bidra til at det psykiske helsevernet får bedre mulighet til å gi god behandling til psykisk syke med økt voldsrisiko.

- Når politiet får kjennskap til personer som de mener trenger å være innlagt og som ikke søker hjelp på egen hånd, bør de begjære personen tvangsinnlagt på sykehus. En innleggelsesbegjæring gir politiet rett til å få opplysninger samt uttale- og klagerett knyttet til innleggelse og utskriving av pasienten.
- Det er uklart hvilke regler som gjelder for pasienter som er i varetektssurrogat på sykehus i stedet for i ordinært varetektsfengsel. Dette er problematisk både for pasientens rettssikkerhet og sykehusets muligheter til å gi god medisinsk behandling.
- Hvis en pasient med psykose kan tenkes å ha økt voldsrisiko, bør det psykiske helsevernet foreta en systematisk voldsriskovurdering. Helsepersonell bør bruke opplysninger fra politiet og rettspsykiatriske erklæringer som støtte i sine vurderinger. Dette kan gi bedre muligheter til å utforme tiltak som kan forebygge vold.

Forut for denne undersøkelsen har Ukom gjennomgått dokumenter fra flere drapssaker der gjerningspersonen hadde alvorlig psykisk lidelse. Rapporten kan være til nytte for de instansene som kommer i kontakt med personer som har psykose og økt voldsrisiko.

Statens undersøkelseskommissjon
for helse- og omsorgstjenesten

Hva kan vi lære etter et drap begått i psykotisk tilstand?

Helsehjelp og samfunnsvern for pasienter
med psykose og økt voldsrisiko

Rapport 5-2021

[Last ned PDF av rapporten](#)

**Statens undersøkelseskomisjon
for helse-og omsorgstjenesten**

Postboks 225 Skøyen
0213 Oslo
E-post: post@ukom.no
Org nr: 921018924